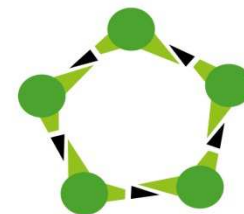

Sterfte door fijn stof van vuurwerk?

Frans Greven

ZonMw

Academische Werkplaats
MILIEU EN GEZONDHEID

Methode

- Mortaliteit (CBS)
 - Doodsoorzaak
 - Cardiopulmonaal, Overig, totaal
 - Leeftijd
 - 0-65 jaar, 65+, alle leeftijden
 - Plaats
 - ‘Stad (30 dichtstbevolkte gemeenten)’, ‘rest’, Nederland
- Luchtverontreiniging (MIL, RIVM)
 - 46 meetstations
- Periode: jaarwisselingen 1995/96 tot 2011/12

(voorlopige) Resultaten

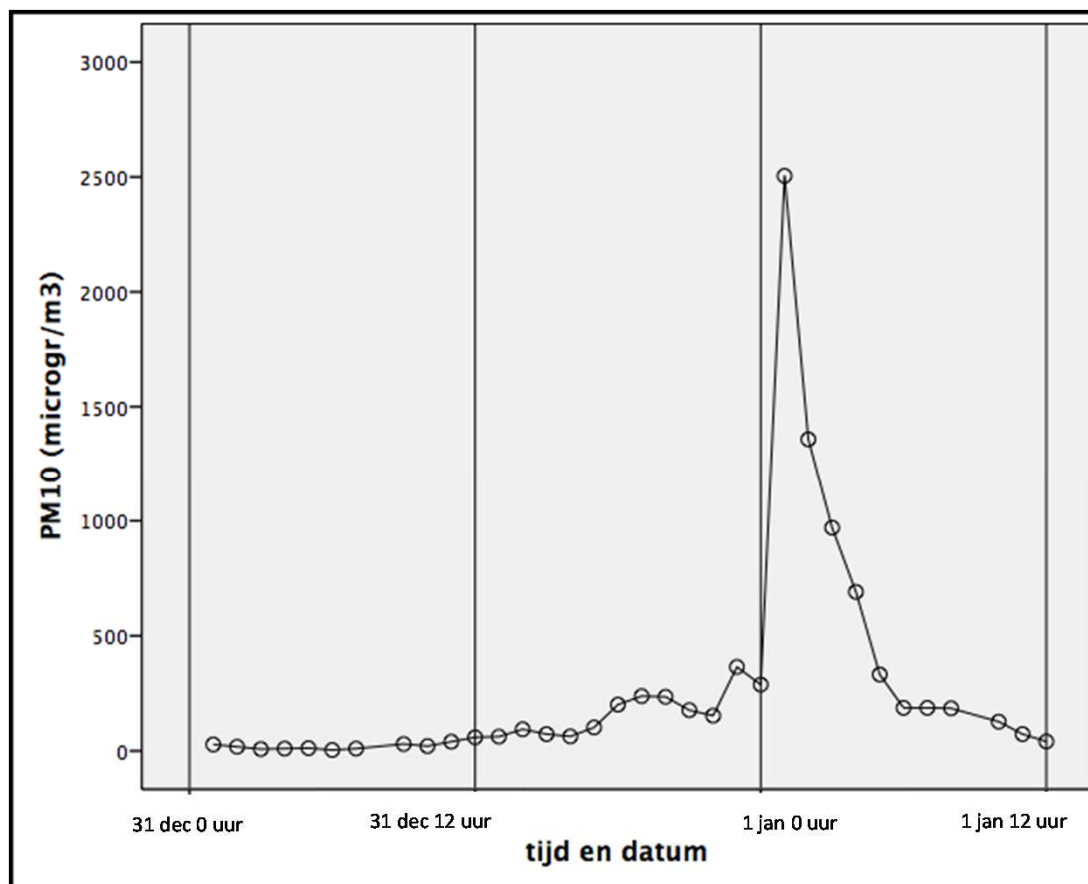
- Luchtverontreiniging

PM10– concentraties in Nederland rondom de jaarwisselingen van 1995– 1996 tot 2011– 2012

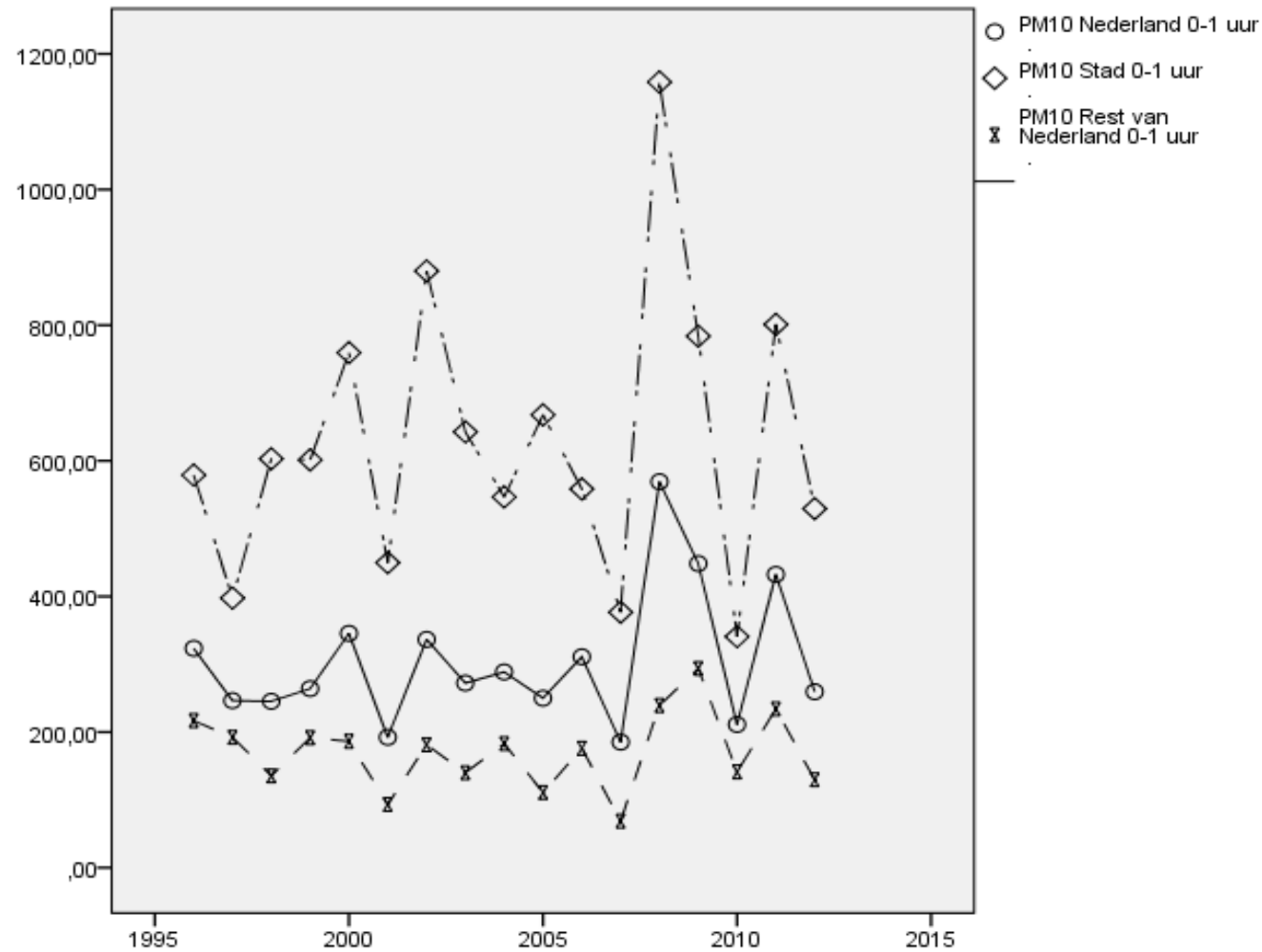
	Nederland				30 dichtstbevolkte gemeenten				Nederland minus 30 gemeenten			
	Gem.	Min	Max	SD	Gem.	Min	Max	SD	Gem.	Min	Max	SD
27– 30 december	29,21	17,39	51,17	10,01	31,52	20,41	52,49	9,79	28,12	16,23	50,66	10,12
1 januari												
0– 1 uur*	276,53	149,32	545,71	98,76	597,63	334,73	1132,0 2	204,61	143,44	35,25	254,77	56,02
0– 2 uur*	202,03	85,69	488,76	99,22	422,32	201,95	978,95	196,13	110,28	15,21	214,26	53,77
0– 3 uur*	162,13	56,34	437,85	93,08	325,91	137,85	851,87	178,39	93,58	8,00	205,99	51,25
0– 4 uur*	138,61	39,35	392,06	86,07	269,32	103,64	745,00	161,02	83,74	4,34	194,42	49,06
0– 5 uur*	121,48	28,09	352,71	79,73	229,32	81,59	659,88	146,52	76,01	2,48	180,70	46,86
0– 6 uur*	107,98	20,24	319,02	74,02	198,96	67,27	587,41	132,56	69,52	– 0,39	168,71	45,40

*:verschil aan ten opzichte van de data van december ($\mu\text{g}/\text{m}^3$).

PM10 station 446 (Den Haag, Bleriotlaan) 2007/2008

Onderzoekperiode

Resultaten

- Mortaliteit

	Nederland				30 dichtstbevolkte gemeenten				Nederland minus 30 gemeenten			
	Gem.	Min	Max	SD	Gem.	Min	Max	SD	Gem.	Min	Max	SD
Totale mortaliteit												
27– 30 december	406,24	361,00	478,25	31,07	101,84	79,00	132,50	14,41	304,40	263,00	345,75	20,81
1 januari*	– 2,29	– 39,25	46,00	21,17	4,10	– 19,25	20,00	11,22	– 6,40	– 35,25	26,75	17,99
2 januari*	10,00	– 37,25	71,25	28,27	3,63	– 12,00	24,50	11,08	6,37	– 29,00	50,00	23,33
3 januari*	18,82	– 20,25	71,75	27,28	4,28	– 9,00	29,50	10,38	14,54	– 27,25	68,00	24,75
4 januari*	15,29	– 44,00	77,75	29,83	5,22	– 17,25	28,00	13,12	10,07	– 26,75	61,00	24,51
5 januari*	6,47	– 48,50	70,25	36,05	1,99	– 23,75	32,00	13,08	4,49	– 48,50	67,75	32,37
6 januari*	11,70	– 33,00	78,50	30,28	4,46	– 22,00	32,50	14,74	7,25	– 22,75	46,00	20,10
1 – 4 januari*	10,46	– 13,75	55,25	17,68	4,30	– 11,75	20,75	8,72	6,15	– 25,00	38,00	15,90

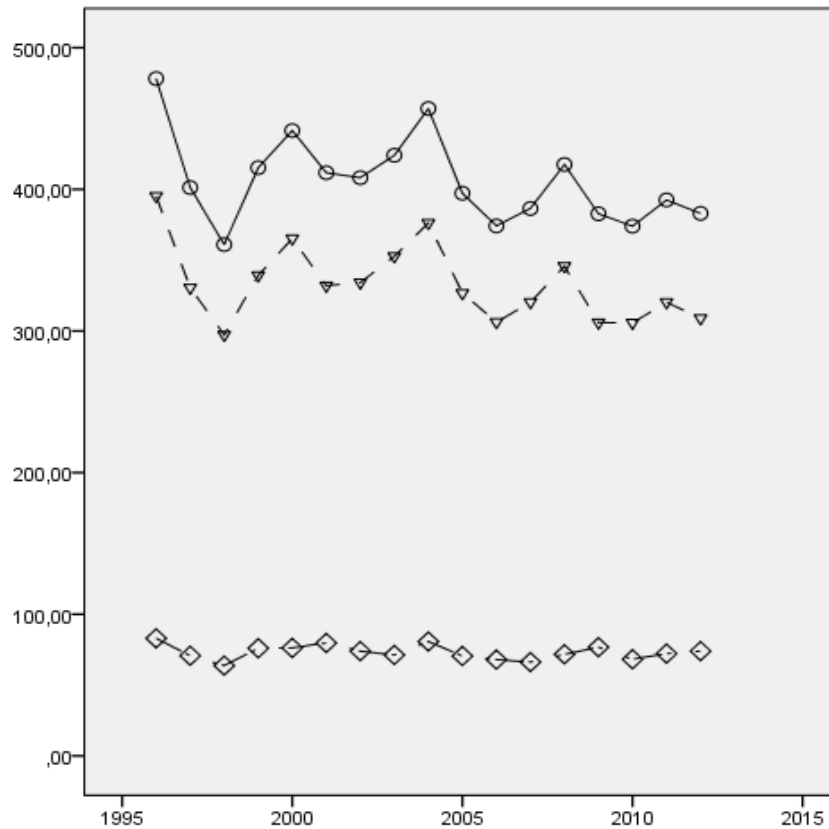
*: De mortaliteitsdata voor januari geven verschil aan ten opzichte van de periode 27-30 december

Mortaliteit-trends

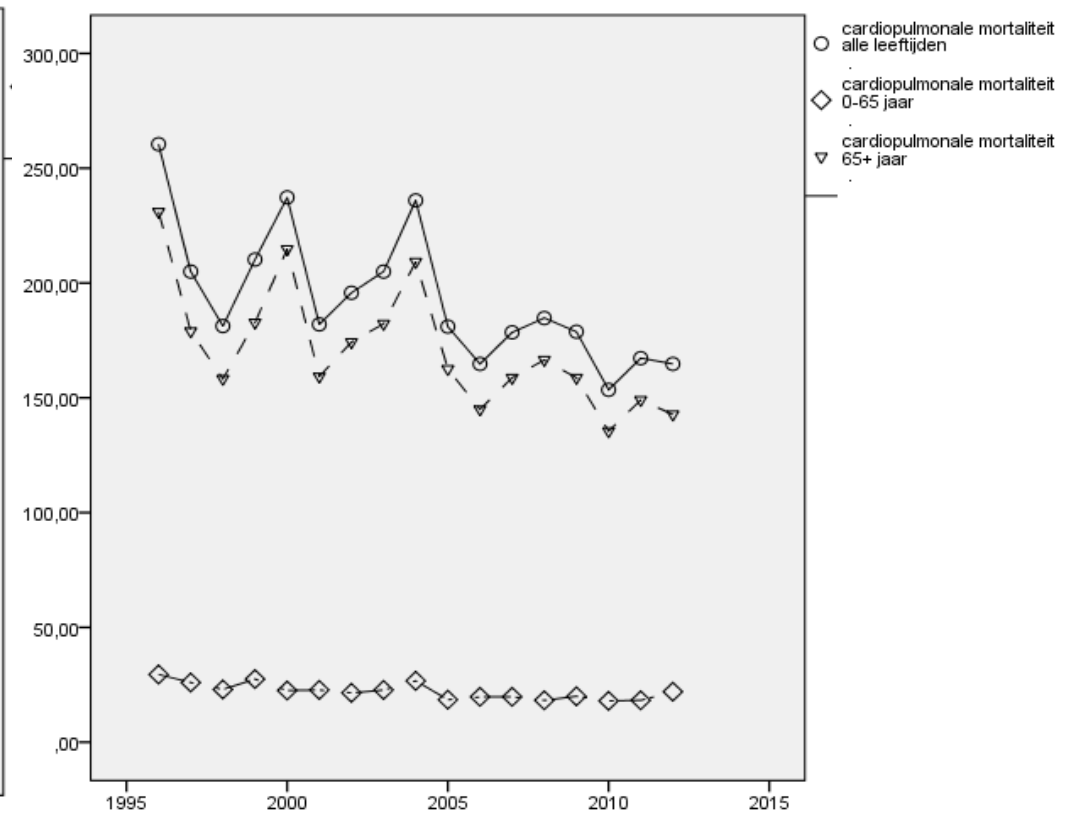
- Gedurende onderzoeksperiode (1995/6-2011/2)
- Gedurende onderzoeksepisode (december-januari)

Mortaliteit-periode

- Totaal

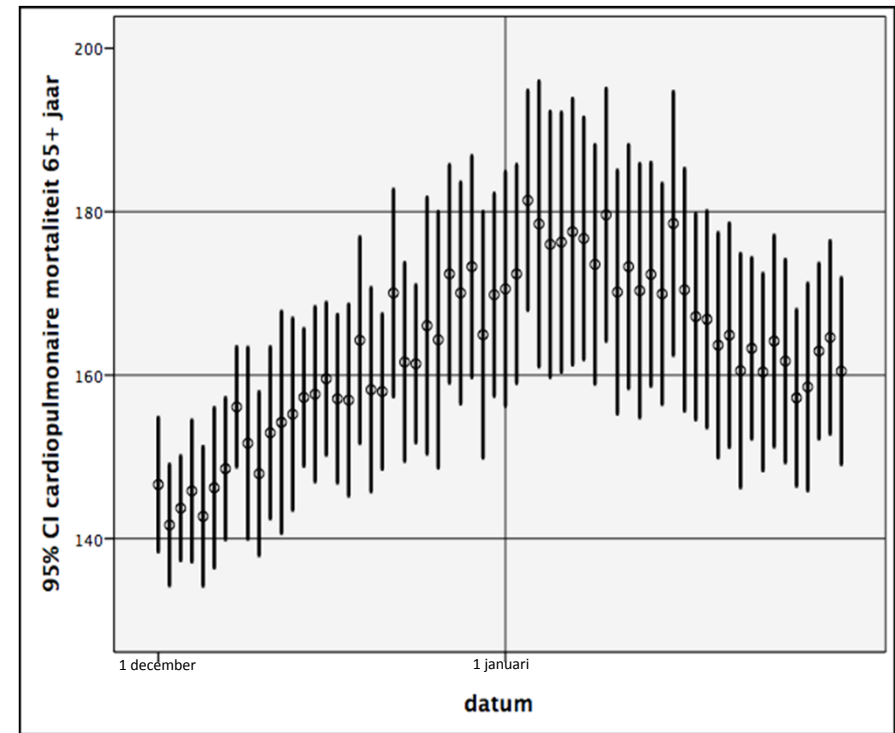
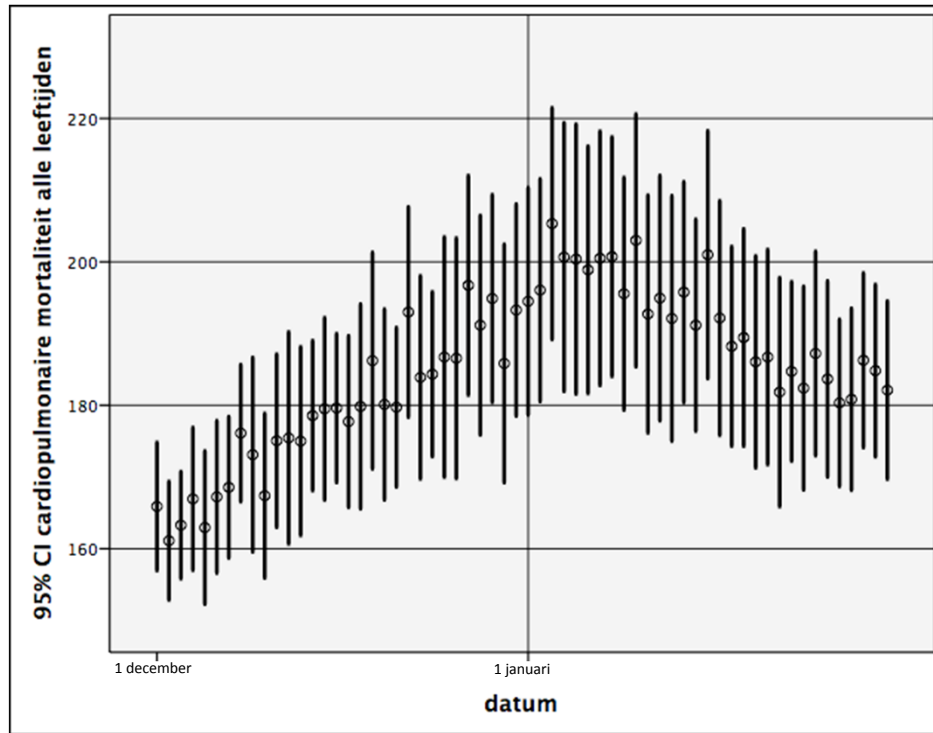

- Cardiopulmonaal

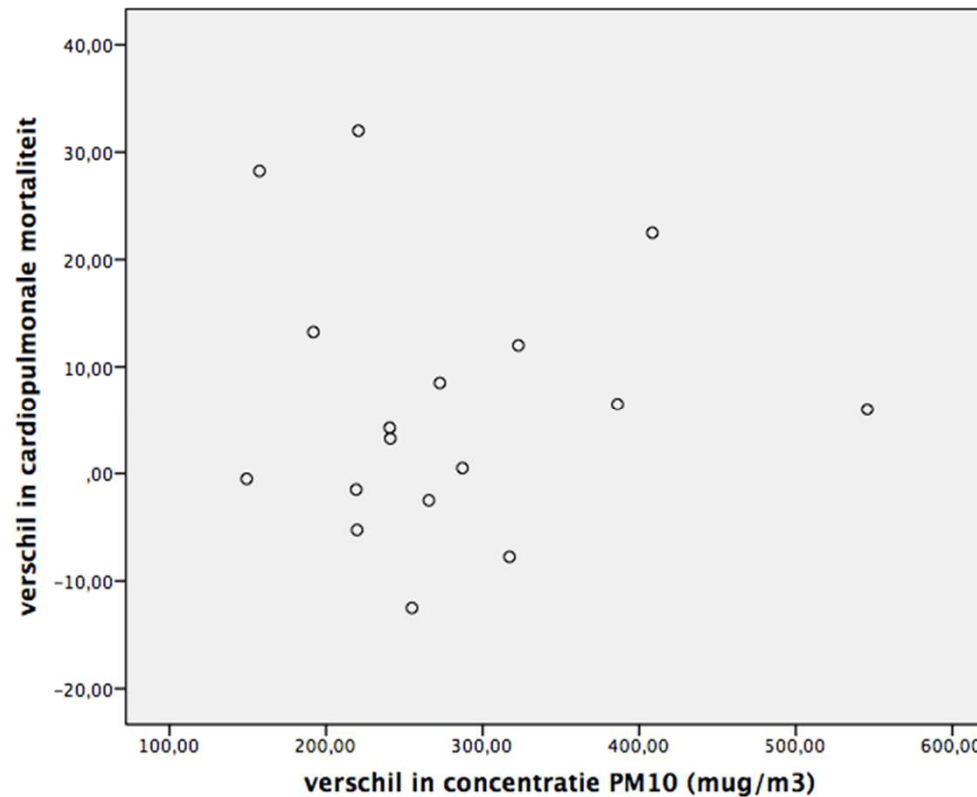
○ cardiopulmonale mortaliteit alle leeftijden
 ◇ cardiopulmonale mortaliteit 0-65 jaar
 ▼ cardiopulmonale mortaliteit 65+ jaar

Mortaliteit- episode

Resultaten

- Relatie luchtverontreiniging en mortaliteit- Voorbeeld

PM10– concentratie op 1 januari van 0– 1 uur - dagelijkse CP mortaliteit van 1– 4 januari in Nederland

Relatie PM10 & mortaliteit

- Weinig significante associaties of trends
 - Met/zonder correctie voor T
 - Met/zonder log-transformatie PM10
- Merendeel associaties:
 - Positief (overige sterfte)
 - Negatief (cardiopulmonale sterfte)
 - Vooral 0-65 jaar

Discussie

- (voorlopige) resultaten
 - Verkennend karakter
 - Huidige aanpak
 - Hoe verder?

frans.greven@ggd.groningen.nl

